

Statsforvalteren i Agder

Forslag til vern av Morkheia naturreservat,
Skorsfjell naturreservat, Steinsfjell
naturreservat, Helvedesdalen naturreservat,
Revsdalen naturreservat, Ruafjødd og
Veiådalen naturreservat, Einfasura
naturreservat og utvidelser av Nedre Timenes
naturreservat, Urdvatn og Kallingshei
naturreservat, Heddeviksfjell naturreservat og
Skiftenes naturreservat.

Bygland, Gjerstad, Grimstad, Hægebostad,
Kristiansand, Lindesnes, Lyngdal, Valle og Åmli
kommuner

Agder fylke

Utkast til verneplan for skog

Høringsutgave juli 2023

Figur 1 Lågurt-eikeskog med høy verneverdi i Einfasura naturreservat

Innholdsfortegnelse

Høring av verneplaner	5
Innledning	5
Naturfaglige registreringer	5
Morkheia naturreservat	6
Skorsfjell naturreservat	6
Steinsfjell naturreservat	6
Hovedesdalen naturreservat	6
Einfasura naturreservat	6
Ruafjødd og Veiådalen naturreservat	7
Revsdalen naturreservat	7
Nedre Timenes naturreservat (utv.)	7
Skiftenes naturreservat (utv.)	7
Heddeviksfjellet naturreservat (utv.)	7
Urdatn og Kallingshei naturreservat (utv.)	8
Verneform	8
Hva medfører vernet?	8
Verneforskrift og restriksjonsnivå	8
Generelle kommentarer til bestemmelsene i verneforskriftene	9
Inngrep	9
Planteliv	9
Dyreliv	9
Friluftsliv	9
Motorferdsel	10
Skjøtsels- og forvaltningsplaner	10
Generelle unntaksbestemmelser	11
Forvaltningsmyndighet	11
Økonomisk erstatning	11
Verneprosessen	11
Oppstart av verneprosess	11
Endringer etter oppstartsmelding	12
Sammendrag av innkomne innspill	12
Statsforvalterens kommentarer til innspillene	15
Generelle innspill og gjelder flere områder	15
Utvidelse av Urdatn og Kallingshei naturreservat	15
Morkheia naturreservat	16

Skorsfjell naturreservat og utvidelsen av Heddeviksfjell naturreservat	17
Ruafjødd og Veiådalen naturreservat	17
Områdebeskrivelser	17
Nedre Timenes naturreservat - utvidelse.....	17
Morkheia naturreservat	18
Skorsfjell naturreservat	18
Steinsfjell naturreservat	18
Einfasura naturreservat.....	19
Ruafjødd og Veiådalen naturreservat	19
Helvedesdalen naturreservat	20
Revsdalen naturreservat	21
Urdvatn og Kallingshei naturreservat - utvidelse	21
Skiftenes naturreservat – utvidelse.....	21
Heddeviksfjell	22
Verneforskrifter	23
Forskrift om vern av Einfasura naturreservat, Hægebostad kommune, Agder	23
Forskrift om vern av Morkheia naturreservat, Gjerstadkommune, Agder	26
Forskrift om vern av Steinsfjell naturreservat, Lyngdal kommune, Agder.....	29
Forskrift om vern av Skorsfjell naturreservat, Bygland kommune, Agder	32
Forskrift om vern av Ruafjødd og Veiådalen naturreservat, Valle kommune, Agder	35
Forskrift om vern av Helvedesdalen naturreservat, Valle kommune, Agder.....	38
Forskrift om vern av Revsdalen naturreservat, Lindesnes kommune, Agder	41
Forskrift om vern av Skiftenes naturreservat, Grimstad kommune, Agder	44
Forskrift om endring av forskrift om Urdvatn og Kallingshei naturreservat, Åmli kommune, Aust-Agder	47
Forskrift om endring av forskrift om Nedre Timenes naturreservat, Kristiansand kommune, Agder	48
Forskrift om endring av forskrift om Heddeviksfjell naturreservat, Bygland kommune, Agder	49

Høring av verneplaner

Statsforvalteren i Agder sender med dette ut forslag til verneplan for opprettelse av Morkheia naturreservat i Gjerstad kommune, Skorsfjell naturreservat og utvidelse av Heddeviksfjell naturreservat i Bygland kommune, Steinsfjellet naturreservat i Lyngdal kommune, Einfasura naturreservat i Hægebostad kommune, Helvedesdalen naturreservat og Revsdalen naturreservat i Lindesnes kommune, Ruafjødde og Veiådalen naturreservat i Valle kommune, utvidelse av Nedre Timenes naturreservat i Kristiansand kommune, utvidelse av Urdvatn og Kallingshei naturreservat i Åmli kommune samt utvidelse av Skiftenes naturreservat i Grimstad kommune, på lokal og sentral høring. Til informasjon ble området Ruafjødde og Veiådalen naturreservat meldt oppstart på under navnet Bjørnarådalen naturreservat.

Verneplanen sendes på høring etter avtale med Miljødirektoratet.

Innspill til verneforslaget sendes skriftlig til Statsforvalteren i Agder innen 30.09.2023

Innledning

Gjennom behandling av St.meld. nr. 25 (2002-2003) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand sluttet Stortinget seg til Regjeringens innstilling om en kraftig opptrapping av skogvernet i Norge. Per juni 2023 er noe over 5,2 % av all skog og av dette om lag 3,9 % av den produktive skog i Norge vernet, jf. tall fra NIBIO. Dette er langt mindre enn andre land i Europa. Forskernes nasjonale anbefaling er at 4,6 % av det produktive skogarealet vernes. St.meld. nr. 25 trakk opp viktige prinsipper og satsingsområder for en opptrapping av skogvernet. Blant annet at et utvidet skogvern skulle følge de faglige anbefalingene fra en rapport fra NINA og Skogforsk, «Evaluering av skogvernet i Norge» (Framstad mfl. 2002). Stortinget har videre satt seg som mål å verne 10 % skogareal. Opptrappingen av skogvernet er en viktig del av Norges bidrag for å stanse tap av biologisk mangfold. Norge har forpliktet seg til å ta vare på vårt biologiske mangfold gjennom nasjonale målsettinger og internasjonale avtaler. Vern av skogområder skal bidra til et representativt vern av skogtyper og sikre trua arter og naturtyper i norsk skog. Norge har stor variasjon av skogtyper, også skogtyper som er internasjonalt sjeldne. Nær 50 prosent av de trua og nær trua artene i Norge lever i skog.

Regjeringens arbeid med vern av skog foregår nå etter to hovedlinjer: Frivillig vern av skog og vern av skog på statens grunn. I Stortingsmeldingen blir begge strategiene trukket fram som en viktig strategi for det framtidige skogvernet i Norge.

Frivillig vern innebærer at skogeier(e) tilbyr staten vern av egen skog. Arbeidet skjer i et nært samarbeid mellom Norges skogeierforbund og miljøvernmyndighetene. Miljøvernmyndighetene vurderer tilbudet og iverksetter naturfaglige registreringer for å kartlegge verneverdier. Om det etter en slik registrering er aktuelt å fremme et verneforslag for det aktuelle arealet så vil det bli gjennomført forhandlinger med grunneier om avgrensing, verneforskrifter og økonomisk erstatning. Når staten og grunneier er kommet til enighet om disse punktene vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Alle verneforslagene omtalt i denne verneplanen er et resultat av tilbud om frivillig vern av skog fra grunneier(e).

Naturfaglige registreringer

Naturfaglige kvaliteter og verneverdier i de foreslåtte naturreservatene med utvidelser er blitt kartlagt på ulikt tidspunkt. Den nordlige delen (Ytre Vemestad) av det foreslåtte Steinsfjellet naturreservat ble kartlagt i 2020, samme år ble også forslaget til Ruafjødde og Veiådalen naturreservat

(kartlagt som Bjørnarådalen), forslag til Revsdalen naturreservat og Helvedesdalen naturreservat kartlagt. Kartleggingen av natur- og verneverdier i områder tilbudt for frivillig vern i 2020, ble gjennomført av Rådgivende Biologer. Biorehab Klepsland kartla forslag til Einfasura naturreservat, Skorsfjell naturreservat, forslag til utvidelse av Heddeviksfjell naturreservat, forslag til utvidelse av Skriftenes naturreservat samt resten av forslaget til Steinsfjellet naturreservat i 2021. I 2021 kartla Dokkadeltaet nasjonale våtmarksenter forslaget til Morkheia naturreservat. Forslaget til utvidelse av Urdvatn og kallingshei naturreservat ble kartlagt av Asplan Viak. Forslaget for utvidelsen av Nedre Timenes naturreservat ble kartlagt av Biofokus i 2007. Faktaark for dette skogsområde er publisert i skogdatabasen NARIN (<https://biofokus.no/narin/>). Verdiene er beskrevet i forbindelse med Miljødirektoratets kartleggingsprosjekt «Frivillig vern».

Kartleggingen beskriver naturgrunnlag, vegetasjon, skogstruktur og påvirkning i det aktuelt verneområde. Verdivurderingen tar utgangspunkt i en rekke kriterier som områdets urørthet, forekomst av død ved og gamle trær, treslagsvariasjon, rikhet, arrondering og forekomster av sjeldne og trua arter. Verdivurderingen er foretatt etter ulik metodikk, da kartleggingsmetodikken ble forandret i 2021. Områdene som ble kartlagt i 2020 ble kartlagt etter Miljødirektoratets tidligere metodikk for kartlegging av verneverdier i skog samt vurderinger og verdisetting av verneområder.

Morkheia naturreservat

Det foreslåtte naturreservatet består primært av en østvendt skråning med varierende kalkinnhold og treslagssammensetning. Store deler av området består av edelløvsskog med varierende alder, der en større andel er lågurtyper. Innenfor områdene med lågurtskog finner en karplanter som blant annet svarterteknapp, myske og trollbær. Edelløvs skogen er dominert av eik, men har innslag av andre edelløvtrær som hassel, spisslønn, lind (NT), ask (EN) og svartor. Innenfor området finnes det også større forekomster av de rødlista naturtypene lågurtedelløvsskog og frisk, rik edelløvsskog.

Skorsfjell naturreservat

De viktigste naturverdiene innenfor foreslått naturreservat, finnes i de vestvendte skrentene under Skorsfjell, hvor det er et større areal med rik edelløvblandet skog. I samme område finnes det også et stort innslag av store, gamle edelløvtrær.

Steinsfjell naturreservat

Innenfor dette området er de største verne kvalitetene knyttet til et stort areal med storvokst, høyproduktiv og ganske gammel eik-lindeskog. Det finnes også en mindre flik av uvanlig gammel og storvokst lindedominert alm-lindeskog, og et betydelige areal med høyreist/storvokst furuskog på samtlige høydetrinn. I tillegg er det innslag av storvokst ospedominert skog som er i ferd med å produsere rikelig med død ved.

Helvedesdalen naturreservat

I Helvedesdalen finnes det rik edelløvsskog og store gamle trær, samt rikelige mengder død ved av store dimensjoner. Det er en forekomst med alm-lindeskog som tilsvarer tre rødlistede naturtyper i skog; frisk rik edelløvsskog, lågurt-edelløvsskog og høgstaudeedelløvsskog.

Einfasura naturreservat

De viktigste naturverdiene er tilknyttet forekomst av rik og gammel edelløvsskog med relativt mye alm og et ganske stort areal med moderat gammel osp-eikeblandingsskog. Det er registrert noen forekomster av rike Lobarion (lungenever)-samfunn.

Ruafjødd og Veiådalen naturreservat

Den sørvente lisen av Ruafjøddfjell og i Veiådalen har vernekvaliteter knyttet til gammel boreal lauvskog og rik edelløvskog med rødlistede naturtyper som lågurtedellauvskog (VU) og kalkedelløvskog (EN). I Veiådalen er det innslag av rike vegetasjonstyper som lågurtskog og kalklågurtskog. Området er til dels preget av tidligere skogsdrift, men en del av skogen har likevel forholdsvis høy alder. Det er også funnet en del død ved av ulik nedbrytningsgrad i området. Det er gjort funn av noen rødlistearter knyttet til død ved i Veiådalen. Her vurderes det også å være noe potensial for ytterligere funn av rødlistede sopp og lav. Potensiale for funn av krevende og sjeldne arter finnes også helt nord i den gamle granskogen i Bjørnarådalen.

Revsdalen naturreservat

Verneverdiene er særlig knyttet til fuktig, uvanlig grovvekst og gammel ospeskog, med et rikt artsmangfold av fuktighetskrevende lav. Så store og velutviklede gamle ospemiljøer er sjeldne. Bekkedalen er markert, og i fylkes/Agdersammenheng er bekkeløfttopografien relativt velutviklet. Storbregneskog er vanlig i skyggehellene, ellers er det lågurt-småbregneskog, samt blåbærskog som er vanlige vegetasjonstyper. Rikere lågurtskog finnes også, men kun på små flekker/områder. Treslagssammensetningen er variert, med osp som dominerende treslag. I midtre og østre deler av området er skogen blandet med bl.a. rogn, bjørk, enkelte spisslønn og gran. I øst kommer det også inn en del eik, der enkelte har døde stammepartier og grove greiner. I tørrere terreng dominerer furuskogen, men stedvis har denne innslag av lind. Gran finnes for det meste som spredte innslag i løvskogen. Det er relativt lite død ved i området, med unntak av enkelte områder i østre del. Lavfloraen er rik, med uvanlig velutviklede lungeneversamfunn – særlig på osp, men også på andre løvtrær. Her opptrer også flere fuktighetskrevende, oseaniske arter nær sin østgrense i Norge, som kastanjejiltlav (*Fuscopannaria sampaiana*) og skorpefiltlav (*F. ignobilis*).

Nedre Timenes naturreservat (utv.)

Dette er en mindre utvidelse av eksisterende verneområde. Utvidelsen innebærer en grensejustering nordvest i eksisterende naturreservat, og vil bidra til en bedre arrondering av verneområdet. Utvidelsesområdet har vernekvaliteter som bygger opp under de eksisterende verneverdiene som knytter seg til gammel eikeskog.

Skiftenes naturreservat (utv.)

De største biologiske verdiene er knyttet til lisdene vest for, og arealene sør for Ustadvann. Her finnes gammel eikeblandingsskog og storvekst moderat gammel blandingsskog med gran, eik og lind på rikere mark med til dels høy bonitet. En spesiell tilleggskvalitet i området er at det generelt har en høy tetthet av barlind, der mange av trærne er storvekste og tydelig gamle. Virkelig gammel eik på over 200 år mangler i området, men flere har likevel oppnådd en alder der de har begynt å utvikle hule stammer. Det er funnet flere krevende og trua arter knyttet til gammel kontinuitetspreget eikeskog (ruteskorpe, eikegreinkjuke, kastanjelundlav) og gammel furuskog (furstokkjuke). Området har også mindre innslag av de rødlista naturtypene frisk rik edelløvskog og lågurt-edelløvskog.

Heddeviksfjellet naturreservat (utv.)

Utvidelsen av området vil bidra med et større areal gammel linde-dominert skog og parti med rikere lågurtskog. Det er innslag av biologisk gamle trær, fordelt på ulike treslag (lind, hengebjørk, furu, én alm) og i større partier finnes det relativt mye død ved..

Urdrvatn og Kallingshei naturreservat (utv.)

Utvidelsesområdet består hovedsakelig av en bratt østvendt lise med eldre eikeskog. Totalt er det registrert minst 17 gamle og hule skogseiker og en gammel lind. Av rødslitearter knyttet til eik ble bare ruteskorpe (NT) og eikeildkjuke (NT) registrert. Av rødlistede naturtyper forekommer lågurt-edelløvsskog (VU) innenfor den foreslåtte utvidelsen. For nærmere beskrivelse av de foreslåtte verneområdene samt hovedinnholdet i den naturfaglige registreringen, viser vi til områdebeskrivelsen på slutten av høringsdokumentet.

Verneform

Skogområder som inngår i ordningen med frivillig vern skal normalt fredes som naturreservat, etter naturmangfoldloven § 37. De elleve foreslåtte verneområdene, vil alle bevare en bestemt type natur i form av rik edelløvsskog og/eller gammel eikeskog, samt en bekkekløft. Videre vil områdene ha en viktig funksjon for leveområde for flere krevende og trua arter knyttet hovedsakelig til stående og liggende død ved av eik og osp samt rikere treslag som alm og lind. Opprettelse av de elleve foreslåtte naturreservatene tilfredsstillende etter vår vurdering vilkårene i naturmangfoldloven (nml.) § 37 om områder som kan vernes som naturreservat.

Hva medfører vernet?

Ved vern av skog som naturreservat legges det vekt på at det er hele økosystemet og de økologiske prosessene som skal vernes. Verneformålet innebærer at det skal skje en naturlig utvikling dvs. at de naturlige økologiske prosessene uforstyrret skal kunne finne sted i området.

Et vernevedtak vil få konsekvenser for fremtidig bruk og hvilke aktiviteter som kan foregå i det enkelte området. Alle tiltak som kan føre til endringer i naturmiljøet vil være forbudt. Skogsdrift, skogskjøtsel, uttak av ved, nydyrking, drenering/grøfting og andre aktiviteter samt oppføring av bygninger vil ikke være tillatt. Det samme gjelder motorisert ferdsel. En del tiltak som kunne gjennomføres tidligere, vil være søknadspliktige etter at et vedtak om vern er fattet. I fellesskap vil søker og forvaltningsmyndighet ofte komme fram til løsninger som gjør at det ønskede tiltaket kan gjennomføres uten å komme i konflikt med verneformålet. For enkelte søknadspliktige tiltak kan det gis tillatelser som gjelder for flere år om gangen, for eksempel til oppkjøring av skiløyper, gjennomføring av mosjonsløp som foregikk før vernetidspunkt mm. Tradisjonelle friluftslivsaktiviteter som vanlig ferdsel til fots og på ski, fiske samt jakt og plukking av bær og sopp vil kunne foregå som tidligere.

Verneforskrift og restriksjonsnivå

Statsforvalteren har utarbeidet forslag til verneforskrifter for de elleve naturreservatene som nå sendes på høring sammen med utkast til vernekart. Nye forhold som blir kjent om det enkelte verneområde og uttalelser som kommer inn i forbindelse med den sentrale høringen kan føre til at det blir gjort ytterligere tilpasninger av verneforskriften og/eller justering av vernekart etter høringsperioden er gått ut. Det er derfor av stor betydning at høringsinstansene kommer med konkrete innspill til den aktuelle verneforskriften og vernekartet. Mulighet for justering av verneforskrift og vernekart blir vurdert opp mot hensynet til verneformålet i hvert enkelt tilfelle.

Generelle kommentarer til bestemmelsene i verneforskriftene

De lokale verneforskriftene gir en nøyaktig oversikt over hvilke tiltak og aktiviteter som kan gjennomføres i verneområdene, og om de er søknadspliktige eller ikke. Nedenfor gis det noen generelle kommentarer til forskriftene.

Inngrep

Verneforskriftene legger opp til at gjennomføring av tiltak som kan endre naturmiljøet er forbudt. Bestemmelsen inkluderer anlegg av ulike slag (midlertidige og faste), men også andre typer tiltak som uttak og oppfylling av masse, henleggelse av avfall og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Det er ikke tillatt å føre opp nye bygg som for eksempel hytter eller jaktbuer i reservatene. Eksisterende bygninger kan vedlikeholdes opp til den standarden de har på vernetidspunkt, men det legges i utgangspunktet ikke opp til oppgradering og/eller standardheving. I de få tilfellene det åpnes for gjenoppføring av bygninger i naturreservatene, forutsettes det at dette skjer innenfor rammen av den størrelse og utforming som bygningen hadde på vernetidspunktet. Vedlikehold av anlegg som er i bruk på fredningstidspunktet er tillatt. Anlegg viser her til eksisterende skogsbil/traktorveier, kulturminner, dammer, bruer, stier, klopper med mer. Eksempelvis innebærer dette at eksisterende traktorveier og stier kan ryddes og holdes åpne tilsvarende det som var tilstanden ved vernetidspunktet. Eksisterende turstier kan også fortsatt merkes uten noen videre søknadsbehandling. Rydding og merking av nye stier vil imidlertid være søknadspliktig.

Gjennom verneprosessen vil Statsforvalteren vurdere hvilke stier og traktorveier som skal kunne vedlikeholdes. Disse vil som regel bli tegnet inn i vernekartet. For at eldre traktorveier skal kunne vedlikeholdes må de ha et lovlig og reelt bruksformål utover uttransport av felt storvilt. Statsforvalteren minner om at traktorveier som regel er anlagt i forbindelse med drift av skogen. Ved et vern av området vil skogsdrift ikke være tillatt og behovet for å vedlikeholde denne type drifteveier faller derfor også som regel bort. Det kan gis unntak i de tilfeller der skogsdrift på bakenforliggende eiendom krever bruk av eksisterende traktor/skogsbilvei.

Det bemerkes at plan- og bygningslovens (pbl.) bestemmelser vil gjelde i tillegg til bestemmelsene i verneforskriften, men at det ikke kan gis tillatelser utover det som er tillatt etter vernereglene.

Planteliv

Vernebestemmelsene legger opp til en generell plantelivsfredning som inkluderer all vegetasjon i de aktuelle reservatene. Det er heller ikke tillatt å så eller plante trær og annen vegetasjon. Plukking av bær og matsopp er fremdeles tillatt som før, og det vil også være tillatt å gjøre opp bål dersom en samler små tørrkvist fra bakken eller benytter seg av medbrakt ved.

Dersom plukkhogst inngår som nødvendig skjøtselstiltak for å opprettholde verneverdiene, vil dette være tillatt.

Dyreliv

Det er lagt opp til en generell dyre- og fuglelivsfredning i naturreservatene. Fredningen gjelder også reirplasser og hiområder inkludert beverhytter. Det er imidlertid åpnet opp for jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk forutsatt at det foreligger tillatelse fra grunneier.

Friluftsliv

Ferdsel til fots og på ski i verneområdet er tillatt. Ut fra en generell vurdering av faren for forstyrrelser og slitasje på markvegetasjonen, er sykling, ridning samt bruk av hest og kjerre forbudt i de foreslåtte verneområdene utenom på stier og veier som går fram av vernekartet.

Det er heller ikke tillatt å bruke naturreservatene til idrettsarrangementer eller større arrangementer. Hva som regnes for å være et stort arrangement blir vurdert i hvert enkelt tilfelle, ut fra omfanget av påvirkning og risiko for skade og/eller slitasje på verneverdiene. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til at enkelte større arrangementer kan gjennomføres i reservatene. Ved utforming av slike søknader anbefaler vi at det tas kontakt med forvaltningsmyndigheten før konkret søknad sendes inn for å avklare hva denne må inneholde.

Dersom det over tid viser seg at tillatt ferdsel er i strid med verneformålet, kan Miljødirektoratet, ved forskrift forby eller regulere ferdselen i hele eller deler av reservatene. Utarbeidelse og eventuell innføring av en slik forskrift følger forvaltningslovens regler.

Motorferdsel

I utgangspunktet er all motorisert ferdsel i naturreservater forbudt. Tradisjonelt er en stor del av verneområdene benyttet i forbindelse med storviltjakt (elg og hjort), og det kan derfor være aktuelt med tilpasninger av verneforskriften med hensyn til uttransport av felt elg/hjort på eksisterende traktorveier og i terrenget generelt. I rene skogområder med liten fare for at det kan oppstå kjøreskader, foreslås det et generelt unntak i verneforskriften om at lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, kan brukes for uttransport av storvilt dersom det er nødvendig. I noen tilfeller kan det også åpnes for at eksisterende godkjente traktorveier som tegnes inn i vernekartet kan benyttes til kjøring med traktor/ATV for uttransport av felt storvilt. Statsforvalteren presiserer at dette kun gjelder kjøring på avmerket traktorvei og ikke i terrenget ellers. Det vil for eksempel ikke være anledning til å benytte ATV eller traktor for å transportere jegere ut til avsidesliggende jaktposter.

I forbindelse med gjennomføring av nødvendig vedlikehold på eksisterende traktorveier i naturreservater, vil det i enkelte tilfeller kunne oppstå et behov for bruk av motorkjøretøy. Verneforskriften åpner for at motorferdsel på eksisterende traktorveier i forbindelse med nødvendig vedlikehold kan tillates, men da etter godkjent søknad om dispensasjon fra vernereglene. Det samme gjelder i forbindelse med nødvendig motorferdsel ved gjennomføring av vedlikehold på eksisterende bygninger som er i bruk på vernetidspunkt.

Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag med tilhørende forskrift gjelder i tillegg til disse bestemmelsene, men gir ikke tillatelse ut over det vernereglene fastsetter. I de fleste tilfeller der det gis dispensasjon for motorferdsel etter verneforskriften, må det også søkes om tillatelse til motorferdsel hos kommunen etter lov om motorferdsel i utmark og vassdrag. Verneforskriften endrer ikke grunneieres rett til å nekte/regulere motorferdsel på egen grunn.

Skjøtsels- og forvaltningsplaner

Verneformålet i de elleve foreslåtte naturreservatene er knyttet opp mot å frede alt naturlig plante- og dyreliv, og at skogen i størst mulig grad skal få utvikle seg i retning naturskog gjennom fri utvikling uten inngrep. Det registrerte artsmangfoldet i de elleve områdene er ikke knyttet opp mot kulturbetingete naturtyper, og vi vurderer derfor det totale skjøtselsbehovet til å være relativt lite. Dersom en over tid vurderer at verneverdiene trues, åpner forslag til verneforskrift for at det kan gjennomføres nødvendige skjøtselstiltak for å ivareta verneverdiene og at det kan gis dispensasjon for uttak av etablerte plantefelt. I utkast til verneforskrift åpnes det også for at det kan utarbeides forvaltningsplan for reservatene. Statsforvalteren vil vurdere behovet for utarbeidelse av forvaltningsplan etter at verneprosessen er gjennomført.

I foreslått Steinsfjell naturreservat, er det utfordringer knyttet til spredning av bøk. Ved befarings ble det observert et større felt med bøk i den nordlige delen av naturreservatet. Bøken har på sikt stort

potensiale til å spre seg inn i edelløvskogsområdene og true verneverdiene. Statsforvalteren anbefaler derfor at det i etterkant av vernevedtak utarbeides forslag til forvaltningsplan med skjøtselstiltak for håndtering/uttak av bøkeforekomsten.

I foreslåtte Helvedesdalen naturreservat er det utfordringer knyttet til oppslag av edelgran. Statsforvalteren anbefaler derfor at det i etterkant av vernevedtak utarbeides forslag til forvaltningsplan med skjøtselstiltak for håndtering av oppslag av edelgran.

Etter et eventuelt vedtak om fredning av områdene som er foreslått i dette verneplanutkastet, vil områdenes grenser bli merket i marka med standardiserte grensemerker og skilt. Det kan også bli satt opp tavler med utfyllende informasjon om naturverdier samt gjeldende verneforskrifter og avgrensning av området. Statens Naturoppsyn, vil etter at verneområdene er opprettet, få ansvar for å drive oppsyn i de aktuelle naturreservatene.

Generelle unntaksbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra vernebestemmelsene dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. nml. § 48. Statsforvalteren påpeker at «vesentlige samfunnsinteresser» forstås som tiltak av nasjonal betydning. Statsforvalteren presiserer at det først og fremst er tiltak som ikke er vurdert konkret i løpet av verneprosessen, som skal behandles etter denne dispensasjonsbestemmelsen. Det skal derfor også svært mye til for at det skal kunne gis dispensasjon til gjennomføring av nye tiltak.

Forvaltningsmyndighet

Statsforvalteren har tradisjonelt vært tillagt forvaltningsansvaret for verneområder i Norge. Det foregår en prosess hvor kommunene er tilbudt forvaltningsmyndigheten over visse typer verneområder innen kommunens grenser. Hvem som vil bli forvaltningsmyndighet for de aktuelle naturreservatene vil bli endelig bestemt av Miljødirektoratet relativt kort tid etter at vernevedtaket er fattet.

Økonomisk erstatning

Etter reglene i naturmangfoldloven (jf. §§ 50 og 51) har eiere og rettighetshavere til eiendom som blir fredet som naturreservat krav på erstatning for økonomisk tap som følge av vernevedtaket. Arbeidsformen frivillig vern innebærer at det forhandles om avtaler med de berørte grunneierne. Ti av de elleve områdene som nå foreslås lagt ut på høring, er befart og taksert. Rufjød og Veiådalen naturreservat er planlagt befart og taksert i sensommeren 2023. Signerte avtaler om erstatningssum vil være på plass før det fattes endelig vedtak om vern av området. Når erstatningssummen er avtalt, vil denne normalt bli utbetalt kort tid etter at det er fattet vernevedtak i statsråd.

Verneprosessen

Oppstart av verneprosess

Statsforvalteren i Agder meldte oppstart av verneprosess for to av de foreslåtte skogreservatene; Revsdalen og Ruafjød og Veiådalen, som nå sendes på høring, den 28.02.2022. De resterende foreslåtte skogreservater ble sendt på oppstart 22.03.2023. Oppstartsmeldingene ble sendt ut til grunneiere og øvrige direkte berørte parter; deriblant Gjerstad kommune, Grimstad kommune, Bygland kommune, Hægebostad kommune, Lindesnes kommune, Kristiansand kommune, Valle kommune, Åmli kommune, Agder fylkeskommune samt andre aktuelle lokale lag og foreninger.

Melding om oppstart av verneplanarbeid ble annonsert i Agderposten, Fedrelandsvennen, Grimstad adressetidende, Setesdalsdølen, Lista24 og Aust-Agder Blad.

Det kom inn totalt 11 innspill til oppstartsmeldingen. Av kommunene som er berørt av vernet er det kun Åmli og Gjerstad kommuner som har uttalt seg til oppstartsmeldingen. En sammenfatning av hovedinnholdet i innspillene og Statsforvalterens vurdering av innspillene følger nedenfor.

Endringer etter oppstartsmelding

Området Ruafjødde og Veiådalen (tidligere Bjørnarådalen) er redusert markant i areal og har fått nytt navn etter oppstartsmeldingen ble sendt ut. Statsforvalteren har, pga. et stramt budsjett avsatt til Skogvern i statsbudsjett, måtte stille strengere krav til verneverdi og mangeloppfyllelse for områder som går videre i verneprosess. Dette innebærer at man nå i større grad enn tidligere, grenser ut areal i ytterkant og/eller areal med lavere verneverdi innenfor areal som skal vernes. Området i Veiådalen og den sørvendte lia av Ruafjødde er blitt med videre i prosessen om vern, se også vedlagte vernekart. Området har derfor også endret navn til Ruafjødde og Veiådalen naturreservat.

I Morkheia er et mindre areal tatt ut av verneforslaget for å forenkle bruk og vedlikehold av traktorveien på gnr./bnr. 23/9. Traktorveien som før lå inne i verneområdet er tatt ut etter ønske fra grunneier. Videre er grensen langs veien til Morka i sør trukket inn to meter fra veien, for lettere å kunne utføre vedlikehold av veien.

Vernegrensen for utvidelsen av Urdvatn og Kallingshei naturreservat er trukket to meter vekk fra skogsbilveien vest for Mjåvatn og traktorveien til Bjønnhisteinen, for å forenkle bruk og vedlikehold.

Etter innspill fra Språkrådet har Statsforvalteren gjort en vurdering av endringen på navnet og valgt å endre navn på området fra Steinsfjellet naturreservat til Steinfjell naturreservat.

Generelt for alle områdene, unntatt utvidelsen av Urdvatn og Kallinghei naturreservat, utvidelse av Nedre Timenes naturreservat og utvidelse av Heddeviksfjell naturreservat, er at verneforskriften er justert etter ny forskriftsmal fra Miljødirektoratet som ble oppdatert ved forrige vernevedtak. For nevnte utvidelser over, innebærer utvidelsene såpass små arealmessige justeringer av vernegrensen samtidig som gjeldende forskrifter er ganske nye, fra 2016 (Nedre Timenes), 2017 (Heddeviksfjell) og 2019 (Urdvatn og Kallingshei). Statsforvalteren har derfor valgt å kun foreslå en endringsforskrift for disse områdene. Endringsforskrifter for Nedre Timenes, Urdvatn og Kallingshei og Heddeviksfjell naturreservater finnes i slutten av dokumentet.

Sammendrag av innkomne innspill

Åmli kommune har kommentar knyttet til utvidelsen av Urdvatn og Kallinghei naturreservat. Kommunen ønsker at vernegrensa legges noen meter ut fra veikanten langs skogsbilveien vest for Mjåvatn og langs traktorveien mot Bjønnhisteinen, slik at en kan utføre vedlikehold av veiene i framtiden. I tillegg ønsker de ikke justeringer i sørlig retning i området Tykkjen, da dette er produktive arealer. Videre ønsker Åmli kommune en oversikt som viser hvor mye av skogarealet (fordelt på totalt og produktivt) i Åmli kommune som er omfattet av skogvern, fordelt på vernet og i prosess.

Språkrådet har kun merknader til navn på Skiftenes naturreservat, Steinsfjellet naturreservat og Urdvatn og Kallingshei naturreservat. Navnet på Skiftenes er ikke dekkende, og de har ikke registrert det i Sentralt stedsnavnregister (SSR). I SSR er det Skiftenes edellauvskogsreservat som er registrert. Språkrådet ber derfor om at Statsforvalteren vurderer et annet navn for naturreservatet. Videre

anbefaler de skrivemåten Urdvatn og Kallingsheia naturreservat og anbefaler endring av navnet Steinsfjellet til Steinsfjell naturreservat.

Norges Jeger- og Fiskerforbund er positive til vernet og opptatt av jakt og fiske kan fortsette som før og at felt storvilt kan bli tatt ut med motorisert kjøretøy.

Gjerstad kommune har ingen vesentlige merknader, men bemerker at grensen langs bilveien i sør bør settes så langt opp i lia at den ikke er til hinder for vedlikehold av veien. De har også tilsvarende innspill til traktorveien som er foreslått inkludert i verneområdet. Videre bør grensen ikke legges helt inn mot jordkanter, hytter og lignende.

Agder Fylkeskommune er opptatt av at muligheten til å utøve friluftsliv innenfor naturreservatene blir ivaretatt gjennom verneforskriftene. Det gjelder for eksempel merking og vedlikehold av eksisterende stier, plukking av bær, matsopp, samt jakt og fiske. Det er kartlagt viktige?? friluftslivsområder og sti- og løypenett innenfor foreslått utvidelse av Nedre Timenes naturreservat og Skiftenes naturreservat, samt innfor foreslåtte vernegrense for Steinsfjellet og Morkheia naturreservater.

- Området i Nedre Timenes ligger innenfor området Drangsvann-Nygård som er kategorisert som et svært viktig friluftslivsområde i temakartet for «Regional plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2014-2029». Området ligger også i tilknytning til kartlagt stinett i øst.
- Området innenfor eksisterende vernegrense for Skiftenes naturreservat er kartlagt som et svært viktig friluftslivsområde, Voreheia og Tjærreshei. Avgrensingen ligger ved eksisterende vernegrense i nord.
- Deler av det foreslåtte verneområde Steinsfjellet er kartlagt som friluftslivsområde med turterreng og fiskevann, samt grensen ved Lygna som er kartlagt som svært viktig friluftslivsområde.
- I foreslåtte verneområde Morkheia er Holmen kartlagt som svært viktig friluftslivsområde, med funksjon som nærturterreng med merket rundløype, flere innfallsporter og utsiktspunkt.

Avdeling for Samferdsel i Agder Fylkeskommune har merknader til de foreslåtte verneområdene Skorsfjell utvidelsen av Heddeviksfjell naturreservater i Bygland kommune. Det er registrert et aktivt skredterreng i området som er foreslått som Skorsfjell naturreservat. Det er også utført sikringstiltak i området som nå foreslås vernet. I området foreslått som utvidelse av Heddeviksfjell naturreservat er det ikke registrert skred, men det vil være behov for tilgang, også til dette området.

For å unngå konflikter i framtiden forutsetter Agder fylkeskommune at det gis generelle unntak fra vernebestemmelsen som sikrer at det kan gjøres tiltak i vernesonen som er knyttet til drift/vedlikehold lang fylkesvegnettet. Dette innebærer også sikring av fjell, uttak av masser, fjerning av trær i vernesonen og lignende, der det er behov for å sikre de vegfarende langs Åraksvegen (fylkesveg 3804).

Statens Vegvesen har vurdert oppstartsmeldingen. Erfaringen tilsier at vernet areal som grenser til offentlig vei må respekteres byggegrensen til veien. Dette er nødvendig for drift og vedlikeholdsarbeid og oppgradering av veien, ikke skal komme i strid med verneregler og dermed kreve dispensasjon. Nedre Timenes er forelagt SVV – vedlikehold og SVV -utbygging og foreslåtte utvidelse er ikke i konflikt med E18. På foreslåtte Ruafjødd og Veiådalen tidligere Bjørnarådalen i Valle kommune ønskes ikke vernegrensen for nær veien, da det er aktuelt å legge veien om.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har vurdert oppstartsmeldingen for de foreslåtte verneområdene med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner mm. Så langt kjenner de kun til at de foreslåtte områdene Ruafjødd og Veiådalen samt Revsdalen er berørt.

NVE opplyser videre om at Agder Energi Nett AS har områdekonsesjon i de foreslåtte verneområdene. De ser ikke at Statnett og Agder Energi Nett AS er høringsinstanser på oppstartsmeldingen, og ber derfor om at de får tilsendt høringen. NVE forutsetter at selskapene uttaler seg om hvorvidt vern vil være i konflikt med eksisterende og fremtidige nettanleggplaner. Videre ber NVE om at Statsforvalteren inkluderer Otra Kraft DA og Otteraaens Brugseierforening når verneplanen sendes på høring.

Ruafjødd og Veiådalen

Det foreslåtte verneområdet grenser til Vasstøylsåni som er regulert i forbindelse med vannkraftproduksjon i Skarg kraftverk. Rydding i regulerte vassdrag for å forbygge flom er standard i konsesjonsvilkår. NVE ber Statsforvalteren om å åpne for rydding ifb. flomrisiko i verneforskriften. Videre ligger det foreslåtte området ved et inntak av en krafttunnel som går under terrenget som blir brukt ifb. Skarg kraftverk. Vannkraftverket eies av Otra Kraft DA.

- *Nettanlegg*

Agder Energi Nett AS eier et 22 kV distribusjonsnett som ligger nært, men utenfor det foreslåtte verneområde. NVE ber Agder Energi Nett AS vurdere om de trenger standardbestemmelser som sikrer drift og vedlikehold, inkludert sikringshogst med oppgradering og fornyelse. Selv om disse er en del av standardbestemmelsene blir ikke de inkludert hvis nettanlegg ligger utenfor verneområdet med mindre nettselskapet uttaler at de har behov for disse:

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene:

- «*Oppgradering eller fornyelse av eksisterende kraftledning for heving av spenningsnivået og økning av linetverrsnittet når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.*»

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser:

- «*Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.*»

Digitalt kartlagt småkraftpotensialer

Det er også kartlagt flere digitale potensielle småkraftverk i det foreslåtte verneområdet i Veiådalen og Revsdalen. NVE ber om at grunneiere orienteres om vannkraftpotensialene.

Forum for natur og friluftsliv Agder mener at vern av skog kan være et godt virkemiddel for å sikre biologisk mangfold, og stiller seg positive til verneforslaget. Videre kommenteres det at naturreservat er den strengeste verneformen vi har i Norge, og at det kan gi både positive og negative konsekvenser for friluftsliv. De ber derfor om at verneforskriftene utformes slik at de gir minst mulig konflikter mellom natur- og friluftslivsinteresser. Dersom det ikke foreligger helt spesielle grunner, bør vern av områdene ikke være til hinder for jaktutøvelse og enkel friluftaktivitet. I foreslåtte Ruafjødd og Veiådalen naturreservat er det en tursti med til Gløppefoss og Veiågvjuvet, og registrert en løype for stisykling. Verneforskriften må utformes på en måte som tar høyde for at disse aktivitetene kan fortsette.

Otra Kraft og Otteraaens Brugseierforening ønsker at Statsforvalteren justerer vernegrensen slik at et evt. vern ikke vil omfatte deres virksomhet og eiendom. Det er videre aktuelt med fysiske tiltak ved bekkeinntaket på grunn av erosjonsproblemer og utfordringer med å kvalitetssikre slipp av minstevannføring. Dette tiltaket kan berøre areal som er foreslått vernet. Otra Kraft har ikke mottatt eget varsel på oppstarten og ønsker dette i den videre prosessen.

Statnett har vurdert oppstartsmeldingen og har ikke transmisjonsnettanlegg eller planer som blir berørt av de meldte områdene og har derfor ingen merknader til oppstartsmeldingen. De ber om at det for fremtiden opplyses tydeligere om hvor de aktuelle områdene befinner seg geografisk, slik at de vil bli enklere å finne igjen. Gjerne med gnr/bnr.

Havrefjell Turlag ser det som positivt at Statskog og private grunneiere og Staten er blitt enige om å gjennomføre frivillig vern av Morkheia i Gjerstad kommune.

Det er et viktig og mye brukt turløypenett mellom Holmen Gård, Morkheia og Løitegrenda som går gjennom det foreslåtte verneområdet. Stiene er blåmerket og det ryddes hvert år. Det er i tillegg et ønske fra Havrefjell turlag om å merke en gammel sti fra toppen av bakken i traktorveien til Sør-Morka og fram til nåværende turløype på Lokkollen. Havrefjel turlag ber derfor om at verneforskriften til Morkheia naturreservat må gi lov til permanent merking og rydding av både denne sti og eksisterende løypenett uten ekstra søknad.

Videre arrangere Havrefjell turlag flere turer uten påmelding innenfor det foreslåtte verneområdet ved Morkheia. Det er mange som kan møte opp på disse turene og turlaget foreslå derfor at det i verneforskriften skal bli lov å arrangere fottur med mange deltakere (over 30) uten søknad.

Statsforvalterens kommentarer til innspillene

Statsforvalteren har kommentert innspillene som er kommet inn, fordelt på områder. Noen innspill er mere generelle og gjelder flere områder.

Generelle innspill og gjelder flere områder

FNF og Fylkeskommunen i Agder

Statsforvalteren opprettholder muligheten for tradisjonelt friluftsliv og fiske i naturreservatene som nå er på høring.

NJFF- Agder

Statsforvalteren åpner for jakt og fiske i områdene og at felt storvilt kan tas ut med motorisert kjøretøy, slik som sekshjuling med belter og jernhest/elgtrekker.

Språkrådet

Statsforvalteren opprettholder navnet Skiftenes naturreservat på området og ønsker at dette endres i SSR. Statsforvalteren velger også å beholder navnet Urdvatn og Kallingshei naturreservat, men endrer navn på Steinsfjellet naturreservat til Steinsfjell naturreservat.

Utvidelse av Urdvatn og Kallingshei naturreservat

Åmli kommune

Statsforvalteren har vurdert innspillet fra Åmli kommune om å redusere arealet på foreslått utvidelse ned mot skogsbilveien vest for Mjåvann og langs traktorveien mot Bjønnhisteinen. Etter en helhetlig

avveining mellom skogbruksinteresser og naturverninteresser i det aktuelle området, har vi kommet fram til at vernegrensen justeres langs de to aktuelle traktorveiene. I forslag til vernegrense, har vi tatt ut to meter sideareal på hver side av begge veier for å lette vedlikeholdet av veiene. Det er ikke gjort noen endringer i sørlig retning.

I innspillet sitt ber kommunen også om å få en oversikt som viser hvor mye av skogarealet (totalt og produktivt) i kommunen som er omfattet av skogvern, fordelt på vernet areal og areal i prosess. Statsforvalteren mener det ikke er hensiktsmessig å opplyse om dette i meldingsfasen, da kravene til informasjon i oppstartsmeldingen er mindre omfattende enn til påfølgende lokal og sentral høring. Vi har fremskaffet informasjonen kommunen etterspør, og tallene for Åmli kommune er fordelt som følger i tabellen under:

	Produktiv skog		Uproduktiv skog		Sum	
	Dekar	%	Dekar	%	Dekar	%
Vernet:	63 631	10,9	77 273	20,5	156 359	16,3
I prosess:	3 557	0,6	5 665	1,5	9 499	1
Sum:	67 188	11,5	82 938	22	165 858	17,2

Morkheia naturreservat

Havrefjell turlag

Statsforvalteren har vurdert innspillet til Havrefjell turlag og lagt inn de eksisterende stiene i vernekartet. Forslag til verneforskrift åpner også for vedlikehold og merking av disse stiene. Statsforvalteren ber om mer informasjon om stien som ønsket merket. Dersom den går på eksisterende stier, er det ikke noe som tilsier at dette ikke kan innarbeides i forskriften. Dersom det er snakk om å etablere en ny sti, vil dette kreve dispensasjon. Vi ber om at turlaget sender inn innspill om dette når området sendes ut på høring. Statsforvalteren er kjent med at Havrefjell turlag gjennomfører fellesturer i Gjerstadorrådet og i naturreservatene. Vi er positive til arbeidet og den innsatsen som Havrefjell turlag bidrar med. Miljødirektoratet har kommentert at turer/arrangement med under 50 deltakere ikke er søknadspliktig, da dette ikke regnes som større arrangement/organiserte turer. Utover dette må Havrefjell turlag søke om dispensasjon. Statsforvalteren har åpnet for søknad om dispensasjon ved arrangement over 50 deltakere i verneforskriften.

Agder fylkeskommune

Statsforvalteren har registrert sti- og løypenettet i foreslått Morkheia naturreservat. Forslag til verneforskrift åpner for vedlikehold av stiene i området uten at det trengs å søke om dispensasjon.

Gjerstad kommune

Statsforvalteren har tatt høyde for innspillet om nødvendig vedlikehold av veien i sør og flyttet vernegrensen to meter inn fra veien.

Skorsfjell naturreservat og utvidelsen av Heddeviksfjell naturreservat

Agder fylkeskommune

Statsforvalteren har vurdert innspillet til Agderfylkeskommunen, om sikring av skredterreng i Skorsfjell naturreservat og utvidelse av Heddeviksfjell naturreservat. Statsforvalteren har vurdert innspillet og ønsket om et generelt unntak for skredsikring i lisdene i begge områdene. Statsforvalteren har vurdert at det ikke kan åpnes for et generelt unntak om skredsikring i områdene, da det ligger mye verneverdier innenfor området. Statsforvalteren vil åpnet for søknad om dispensasjon for nødvendig sikringsarbeid med forebygging av skredd og ras ned mot veien, jf. § 7, punkt f. og åpning for søknad om motorisert ferdsel til denne aktiviteten jf. § 7, punkt g.

Ruafjødd og Veiådalen naturreservat

Statens Vegvesen

Statsforvalteren er usikker på om hvor stor avstand det trengs for å kunne legge veien om. Vi kan opplyse at vernegrensen i Ruafjødd og Veiådalen ligger på det korteste ca. 30 meter fra Rv 9. Dersom Statens Vegvesen mener dette er utfordrende i forhold til veien, tar vi gjerne en dialog på dette under høringen.

NVE, Statnett, Otra Kraft og Otteraaens Brugseierforening

Statsforvalteren har endret arealet på Ruafjødd og Veiådalen naturreservat betydelig. Vi mener derfor at innspillet om åpning for rydding ifb. flomrisiko er relevant lengre å ta inn i verneforskriften.

Statsforvalteren vil sette Statnett og Otra Kraft DA og Otteraaens Brugseierforening på som høringspartner i høringen. Det har vært en feil fra vår side at de ikke fikk meldingen om oppstart. Statsforvalteren ber om innspill fra NVE, Statnett og Otra Kraft, Otteraaens Brugseierforening dersom det fremdeles er utfordringer i kombinasjonen av naturreservatet og drift, vedlikehold og oppgradering av vannkraftverket. Statsforvalteren har valgt ikke å ta med gnr/bnr. i vernekartene, slik det var innspill om. Det pga den tekniske standarden for utformingen av vernekart. Vi viser til verneforskriften hvor gnr/bnr. er listet opp for hvert naturreservat. Verneforskriftene finnes sist i dokumentet.

FNF

Opprettelse av Ruafjødd og Veiådalen naturreservatet vil ikke hindre det tradisjonelle friluftslivet i området. Slik det ser ut er de fleste stiene i Ruafjødd og Veiådalen utenfor verneområdet. Dersom det mangler stier, så ta gjerne kontakt under høringen, slik at disse kan komme inn vernekartet og knyttes til verneforskriften.

Områdebeskrivelser

Nedre Timenes naturreservat - utvidelse

Utvidelsen av Nedre Timenes er en mindre utvidelse av eksisterende verneområde. Utvidelsen innebærer en grensejustering nordvest i eksisterende naturreservat, og vil bidra til en bedre arrondering av verneområdet. Utvidelsesområdet har verne kvaliteter som bygger opp under de eksisterende verneverdiene som knytter seg til gammel eikeskog.

Morkheia naturreservat

Området ved Morkheia består primært av en østvendt skråning med varierende kalkinnhold og tresjiktssammensetning. Området befinner seg for det meste i boreonemoral sone, mens høyere liggende og nordvendte områder ligger i sørboreal sone. Store deler av området består av edelløvsog i varierende alder, hvor en betydelig del er lågurttyper (lågurtedelløvsog (VU) og frisk, rik edelløvsog (NT)) med bl.a. karplanter som svarterteknapp, myske og trollbær. Edelløvsogene er dominert av eik, men har innslag av andre edelløvtrær som hassel, spisslønn, lind (NT), ask (EN) og svartor. I området mellom Rakkedalsfjellet og Morketjenn finnes lommer med eldre edelløvsog med en del død ved og relativt stort innslag av store trær, primært av eik og osp, men også noen lind. Rødlistearter knyttet til eik ble hovedsakelig funnet på gamle levende trær: rustdoggnål (NT), almelav (NT), ruteskorpe (NT) og eikegreinkjuka (NT). Store læger av osp forekommer spredt i hele den nordlige halvdelen av området og på dette substratet ble det registrert hvit vedkorallsopp (NT), ospshvitkjuka (NT), kronepiggskinn (NT) og piggskorpe (NT). Helt i nord finnes et område med gammel granskog med naturskogpreg med innslag av gamle eiketær. Den sørlige halvdelen av området er generelt mer påvirket av hogst enn den nordlige. I sør er eika primært liten og ung, med et lite innslag av gamle trær. Furusogene i området er generelt hardt hogd og inneholder lite død ved og ingen gamle trær. Områdene med eldre edelløvsog har nokså store naturfaglige kvaliteter. Området vil bidra til å oppfylle manglene i skogvernet lågurtedelløvsog og rik edelløvsog. Området har verneverdier som er av regional verneverdi.

Skorsfjell naturreservat

Skorsfjell ligger i Bygland kommune ved Åraksbø. Terrenget i området stuper ned mot Åraksfjorden, og området er dominert av varmekjær edelløvblandet løvsog i veksling med bergvegger og ur/rasmark. Under Skorsfjell forekommer den rødlistete naturtypen "frisk, rik edelløvsog" (NT) med forekomster av rike Lobarion-samfunn. Det er i tillegg flekkvis betydelige/store forekomster av store/gamle edelløvtrær og boreale løvtrær. Dødvdelementer finnes også flekkvis, og det er moderat til ganske god kontinuitet av dødvde. Deler av lia er imidlertid tydelig påvirket av skogbruk, mest fra gammelt av, men også i noe nyere tid. Området vil bidra til å oppfylle manglene i skogvernet med biologisk gammel og rik lavlandskog, med innslag av alm-lindskog i rasmark samt høybonitetssog. Området har verneverdier som er av regional verneverdi.

Steinsfjell naturreservat

Området Steinsfjell omfatter skog på den østvendte skråningen på vestsiden av elva Lygna, like sør for Moi i Lyngdal kommune. Området er variert med forholdsvis stor variasjon i både treslag, vegetasjon og topografi. De største naturverdiene i området er knyttet til både gammel/storvokst eik-lindskog, rik alm-lindskog (med litt ask), og til ospedominert skog. Disse skogtypene er begrenset til ganske lune, lavereliggende partier på høy bonitet. Lenger opp i terrenget er det betydelige areal med storvokst furuskog med varierende innslag av hassel. Påvirkningsgraden fra gammelt av er imidlertid høy, og kontinuiteten av dødvde er svak til brutt for de fleste treslag (iallfall for eik og furu). Det er relativt god forekomst av storvokst, moderat gammel eik, lind og furu, hvorav relativt mange lindetrær har utviklet stammehulheter. Maksalderen for både eik og furu ligger på i underkant av 150 år. Enkelte lindetrær er muligens noe eldre. Rødlistete naturtyper i form av "frisk, rik edelløvsog" (NT) og "lågurtedelløvsog" (VU) sammenfaller med forekomsten av hhv. alm-lindskog og eik-lindskog. Artsmangfoldet er moderat rikt med kun sparsomt innslag av Lobarion-

samfunn, men litt større mangfold av ved- og jordboende sopp. Området er samlet sett ganske stort og vil bidra til å dekke opp mangler i skogvernet med rik alm-lindeskog, gammel storvokst eik-lindekog, samt rødlistet naturtyper som lågurtedelauskog og rik edelløvsog. Området har regional verneverdi (eller er regionalt verneverdig).

Einfasura naturreservat

Skogbildet i det foreslåtte verneområdet er variert, og med en høy andel edelløvsog. Verneverdiene i området er størst i de bratte liene sør for Einfasura. Her finnes det et større areal med rik edelløvsog, der en stor andel består av gammel alm-lindeskog. Lignende skogtyper finnes også i smale skar og rasrenner lenger sør i området. I edelløvsogene ble det registrert velutviklede lungenever-samfunn og flere interessante arter. Foruten de rødlista treslagene alm og lind, er det registrert rødlista mose og lavarter, knyttet til eldre naturskogspreget edelløvsog. Flere av almetrærne i området har begynt å utvikle hule stammer, og de eldste individene er trolig over 200 år. Den rike edelløvsog i liene ned mot Lygne, går også inn under den rødlista naturtypen «frisk, rik edelløvsog». De øvrige delene av tilbudsområdet er dominert av eik- og ospeblandingsskoger av fattigere utforming. Disse skogtypene står ofte i svært bratt terreng, og er derfor generelt småvokst og tynnstammet. Alderen på denne skogen er middels høy, men trær i alderen 80-120 år dominerer skogbildet. De eldste eiketrærne er om lag 150 år gamle. Det kartlagte skogområdet er i høy grad påvirket av hogst fra gammelt av, noe som gjenspeiles i at det er lite kontinuitet i det som er funnet av død ved, og at det ikke finnes biologisk gamle trær i området utenom de eldre almetrærne. Nordvest i tilbudsområdet, ved Mjåvatn finnes det også et større plantefelt med eldre gran. Dette området, sammen med arealene vest for Furuåsen er vurdert som ikke verneverdig og er derfor tatt ut av Statsforvalterens forslag. Området er, til tross for arealet som er fjernet, vurdert som regionalt verneverdig. Verneforslaget for Einfasura vil bidra til å oppfylle generelle mangler i skogvernet knyttet til lavlandsskog, biologisk gammel skog og høybonitetsskog. Det vil også bidra til å dekke inn mangler i skogvernet i Agder knyttet til rik edelløvsog med alm-lindeskogutforming samt gammel eikedominert skog. Området er regionalt verneverdig.

Ruafjødd og Veiådalen naturreservat

Det tilbudte området ligger ca. 1 mil nord for Valle i Setesdal, på nordsiden av elva Otra. Området består hovedsakelig av lisen av Ruafjellet i sør fra den bratte fjellsiden langs Setesdalsvegen mot Reimarmo til Veiådalen i sør.

Det foreslåtte område er en kombinasjon av flere prioriterte naturtyper (alm-lindeskog, rik blandingskog, gammel løvsog, gammel barskog og sørvendt berg og rasmark). I nedre deler står det mest blåbær- og bærlyngskog med dominans av gran og furu i tresjiktet. Høyere opp blir vegetasjonen rikere/mer urterik, og løvinnslaget øker. I øvre del er det større parti med løvdominert skog hvor det også inngår alm. De mindre partier av barskogen er i aldersfase, moderat flersjiktet og har klar overvekt av "eldre" trær i aldersklassen 100-150 år. Den er forholdsvis storvokst, og i nedre deler også tett bestokket. Yngre dødvedelementer forekommer spredt til sparsomt, men lokalt frekvent i grandominerte parti. Furu er temmelig hardt uthogd fra gammelt av, noe som også vises av en høy tetthet av gamle tyristubber. Tydelig gamle gadd og læger av furu eller gran finnes nesten ikke. Boreale løvtrær dominerer også tresjiktet i stabil og grovsteinet ur på større høydenivå. Osp og bjørk er kvantitativt viktigst. I tillegg er det betydelig innslag av rogn, selje og alm. Litt hassel og hegg inngår også. Vegetasjonen veksler mellom blåbærskog, småbregneskog og ulike gras-lågurt-

utforminger. Deler av skogen står på vegetasjonsfattig blokkmark eller ur. Løvskogen er av tilsvarende alder som barskogen, og relativt storvokst. Dødvedelementer inngår spredt, og det er bedre spredning i råteklasser sammenlignet med bartrær, men dødvedkontinuiteten er likevel ikke spesielt god. Oppunder bergrota finnes parti med almedominert alm-lindeskog (uten lind). Mye av almeskogen er noe preget av snøskred og løsmasseforflytning, noe som er medvirkende til at trærne generelt er ganske småvokste.

Et moderat antall krevende arter er påvist, fremst tilknyttet alm, osp og rik bakkevegetasjon. Det er verdt å fremheve den lokalt særlig rike karplantefloraen, som inkluderer en forekomst av vestlandsplanten lodneperikum, som her har sin eneste forekomst i Agder, og representerer en ekstrem østlig utpost av artens utbredelse. På gammel alm er det gjort funn av andre sjeldenheter; tre skorpelaver hvorav den ene er ny for Norge (*Pachyphiale ophiospora*). På rikbarkstrærne osp og selje er det moderate mengder av de vanligste Lobarion-artene. Fremstikkende amfibolittberg i løvskog har også relativt rik lav- og moseflora. Ospehvitkjuke utgjør ett av få noenlunde krevende dødvedspecialister som er påvist. Området har trolig potensial for sjeldne og rødlistede jordboende sopp og insektsarter. (I Veiådalen som helhet er det til sammen registrert hele 154 karplantearter (krysslister herb. Agder Naturmuseum), med regionalt sjeldne arter som marinøkkel, dvergjamne, knerot, bergfrue, myske, taggbregne, skogsvinerot, gulstarr, piggstarr, tranestarr, dvergmispel, tysbast, bustnype og steinnype.).

Området vil gi økt dekning av skog på høy bonitet i tillegg til å fange opp den rødlistede naturtypen rik edelløvskog, som regionalt er mangelfullt dekket i skogvernet. Området har høy regional verneverdi.

Helvedesdalen naturreservat

Undersøkellesområdet ligger ved Bue øst for Homestadvatnet i Lindesnes kommune. Området er svært kupert og består av en del av Helvedesdalen i sør, og fortsetter mot Låsenhei i nord og inkluderer flere bratte fjellsider og søkk. Boniteten er hovedsakelig høy til særs høy og kun i de høyestliggende delene er boniteten noe lavere.

Både bekkekløften i Helvedesdalen og partiet opp mot Låsenhei, er dominert av løvskog. I nord er det en del boreale løvtrær med innslag av edelløvkogsarter som hassel, alm og eik. Vegetasjonen i feltsjiktet er fattig, men med innslag av rike arter. I Helvedesdalen finnes det rik edelløvskog, store gamle trær, og rikelige mengder med død ved av store dimensjoner. I høyereliggende områder finner man fattig blåbærskog med furu og eik. Det er få inngrep i området. Artsmangfoldet er relativt rikt, med generelt gode forhold for fuktighetskrevende arter og arter knyttet til gamle edelløvtrær. Trærne har velutviklede lungeneversamfunn (bl.a. lungenever *Lobaria pulmonaria*, kystnever (*L. virens*), grynfiltlav (*Pannaria conoplea*), rund porelav (*Sticta fuliginosa*)) og skorpelav på grovbarkete stammer almelav (*Gyalecta ulmi*), bleik kraterlav (*G. flotowii*), og det er også en relativt variert moseflora på trær og bergvegger (bl.a. raggmoser (*Anomodon spp.*), krusfellmose (*Neckera crispa*), ryemose (*Antitrichia curtipendula*), almeteppepose (*Porella platyphylla*) og putehårstjerne (*Syntrichia ruralis*). Helvedesdalen vil fange opp skog i lavlandet på høy bonitet som er mangelfullt dekket i skogvernet. Alm-lindeskog er også mangelfullt dekket regionalt sett ifølge Framstad mfl. (2017).

De største verneverdiene i området er bekkekløften med alm-lindeskog med A-verdi. Her er det registrert rødlistede naturtypene i skog: frisk rik edelløvskog (NT), lågurtedelløvskog (VU) og høgstaude edelløvskog (VU). Området er vurdert til nasjonalt verdifullt (***)

Revsdalen naturreservat

Det foreslåtte Revsdalen naturreservat ligger sør-vest for Bjelland mellom Mindrebøvatnet, Åpåse, Pytten og Trygslund i Lindesnes kommune. Revsdalen og Revsbekken går tvers gjennom området fra vest til øst, og her er laveste punkt i området på ca. 135 moh. Revsdalen har store naturverdier, særlig knyttet til fuktig, uvanlig grovvekst og gammel ospeskog, med et rikt artsmangfold av fuktighetskrevende lav. Så store og velutviklede gamle ospemiljøer er sjeldne. Bekkedalen er i tillegg markert, og i fylkessammenheng er bekkekløfttopografien relativt velutviklet. Storbregneskog er vanlig i skyggehellingene, og ellers er det lågurt-småbregneskog, samt blåbærskog som er vanlige vegetasjonstyper. Rikere lågurtskog finnes på små flekker. Treslagssammensetningen er variert, med osp som dominerer. I midtre og østre deler av området er skogen blandet med bl.a. rogn, bjørk, enkelte spisslønn og gran. I øst kommer det også inn en del eik, der enkelte har døde stammepartier og grove greiner. I tørrere terreng dominerer furuskogen, men stedvis har denne innslag av lind. Gran finnes for det meste som spredte innslag i løvskogen. Det er relativt lite død ved i området, med unntak av enkelte områder i østre del. Lavfloraen er rik, med uvanlig velutviklede lungeneversamfunn – særlig på osp, men også på andre løvtrær. Her opptrer også flere fuktighetskrevende, oseaniske arter nær sin østgrense i Norge, som kastanjefiltlav (*Fuscopannaria sampaiana*) og skorpefiltlav (*F. ignobilis*). De største verneverdiene er knyttet til mangfoldet i bekkekløften og området vurderes til regional verneverdi. Området Revsdalen vil fange opp mangler i skogvernet knyttet til bekkekløft og lågurtskog.

Urdivatn og Kallingshei naturreservat - utvidelse

Utvidelsesområdet av Urdivatn og Kallingshei naturreservat består hovedsakelig av en bratt østvendt lise med eldre eike-blandingsskog. I eike-blandingsskogen er det registrert flere kjerneområder med store trær og minst 17 gamle, hule skogseiker og en gammel lind. I tillegg ble det registrert rødslitearter som er knyttet til eik: ruteskorpe (NT) og eikeildkjuke (NT). Av rødlistede naturtyper forekommer lågurt-edelløvskog (VU) innenfor den foreslåtte utvidelsen. Gammel eikeskog med hule eiker og rik edelløvskog er skogtyper med manglende dekning i skogvernet i Agder.

Utvidelsesområdet bidrar også til å dekke manglene i skogvernet innen skog på høy/svært høy bonitet og ellers på produktiv mark i nemoral, boreonemoral og sørboreal vegetasjonssone. En utvidelse av det eksisterende verneområdet Urdivatn-Kallingshei vil gi et verneområde på totalt over 35 km², og bidrar til storområder over 10 km² vil dermed også oppfylles.

Skiftenes naturreservat – utvidelse

Prosjektområdet har relativt stor naturvariasjon, inkludert et ganske bredt spekter av skogtyper i varierende tilstand. Barlinddalen i nordvest er hogd ut for ca. 30 år siden, men har samtidig et høyt innslag av gammel barlind (som ble spart ved hogst), og dette utgjør en såpass spesiell kvalitet at delområdet likevel har verneverdier. Ellers har prosjektområdet ganske store naturverdier knyttet til både gammel furuskog, gammel eikeblandingsskog og storvekst, moderat gammel blandingsskog med gran, eik og lind (med flere) på litt rikere mark med til dels høy bonitet. Barlind er utbredt og til dels bestandsdannende i store deler av prosjektområdet, fra Lille Ustaddal og nordover langs vestsiden av Ustadvann, noe som utgjør en spesiell og tungtveiende tilleggskvalitet. Virkelig gammel eik (altså godt over 200 år) mangler, men noen få har begynt å utvikle innhul stamme, og stedvis er det innslag av lungenever-samfunn. Furuskogen er typisk 100–150 år, men på ryggene i vest er det

bedre aldersspredning til +200 år, og det er spredt/sparsomt innslag av virkelig gammel furu på opp mot 500–600 år. Dødvedelementer opptrer ganske ofte på høyere bonitet, men det aller meste er ganske nydannet/ferskt og dødvedkontinuiteten er generelt svak. På skinnere mark er det mindre død ved, men noe bedre dødvedkontinuitet. Flere rødlistearter (og andre gode signalarter på kontinuitetspreget skog) er påvist, men de fleste lot til å ha små bestander.

Verneforslaget vil bidra til å oppfylle generelle mangler i skogvernet knyttet til lavlandsskog og biologisk gammel skog på høy bonitet. Det vil også bidra til å dekke inn mangler i skogvernet i Agder knyttet til rik edelløvskog og gammel eikedominert skog. Samlet sett vurderes området som klart regionalt verneverdig (**), og som et verdifullt tillegg til eksisterende naturreservat.

Heddeviksfjell

Utvidelsesområdet av Heddeviksfjell naturreservat innebærer en nord- nordvestlig utvidelse av eksisterende Heddeviksfjell naturreservat. Det kartlagte området består i hovedsak av rikere vegetasjonstyper, selv om det er vegetasjonstypene svak lågurtskog og svak bærlyng-lågurtskog som dominerer. Verneverdiene er knyttet til mindre forekomster av gammel linde-dominert skog og rikere lågurtskog samt innslag av biologisk gamle trær av mange ulike treslag. Arealet viser tydelige tegn på at skogen har vært godt utnyttet tidligere, noe som har bidratt til at det generelt er lite død ved av store dimensjoner og ulike treslag innenfor tilbudt areal. Det meste av døvveden er knytte til gran i yngre råteklasser. Det ble registrert fem rødlistearter under kartleggingen, og utvidelsesarealet vil trolig også kunne bidra, sammen med eksisterende verneområde, til å sikre leveområder til eksisterende mangfold av sjeldne/krevende arter over tid. Isolert sett, er verneverdiene i utvidelsesområdet lavere enn det som allerede er vernet i eksisterende naturreservat og området er i stor grad påvirket av tidligere aktivitet. Videre går det en eksisterende kraftlinje gjennom området, og arealet omfatter en del yngre produksjonsskog i områdene ved Heddeneset samt i forbindelse med kraftgata. Disse arealene er ikke vurdert som verneverdige, utelates derfor fra Statsforvalterens verneforslag. Området er likevel vurdert som lokalt verneverdig (*). Utvidelsesområdet, vil likevel bidra til å gjøre eksisterende verneområde mer robust ved at man legger til mer areal. Forslag til utvidelsesområde vil også bidra til å dekke inn dokumenterte mangler i skogvernet i Agder knyttet til rik edelløvskog med alm-lindeskogutforming og en mindre forekomst av den rødlista naturtypen frisk rik edellaubskog.

Verneforskrifter

Forskrift om vern av Einfasura naturreservat, Hægebostad kommune, Agder

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av lavereliggende rik edelløvskog. Av særlig betydning for biologisk mangfold trekkes gamle almetrær og forekomst av den rødlistede naturtypen frisk rik edelløvskog fram.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Hægebostad kommune: 32/3, 34/1, 35/4, 35/15, 35/8, 35/32 og 35/33

Naturreservatet dekker et totalareal på 374 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Hægebostad kommune, hos Statsforvalteren i Agder, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser

- a. vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt
- b. dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt
- c. det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende
- d. bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. bålbrekking med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende regelverk.

- e. beiting
- f. utsetting av saltsteiner

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel

- a. motorisert ferdsel til lands er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy
- b. sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende veier og stier

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulans-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c. landing og start med Forsvarets luftfartøy

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk
- c. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b
- d. hogst av etablerte plantefelt
- e. merking og rydding av nye stier
- f. avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- g. oppsetting og vedlikehold av gjerder
- h. øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd
- i. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d, g og § 7 bokstav a, b og g

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forskrift om vern av Morkheia naturreservat, Gjerstadkommune, Agder

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av rik edelløvskog. Av særlig betydning for biologisk mangfold trekkes forekomst av den rødlistede naturtypen frisk rik edelløvskog og lågurtskog fram.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Gjerstad kommune: 23/1, 23/9, 23/12, 27/16, 28/2, 28/19, 28/57 og 29/2

Naturreservatet dekker et totalareal på 1028 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Gjerstad kommune, hos Statsforvalteren i Agder, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser

- a. vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt
- b. dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt
- c. det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende
- d. bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. vedlikehold av eksisterende bygninger, veier, stier og andre anlegg og innretninger i henhold til standard på vernetidspunktet
- e. bålbrekking med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende regelverk

- f. beiting
- g. utsetting av saltsteiner

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel

- a. motorisert ferdsel er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy
- b. sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende veier og stier

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulans-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c. landing og start med Forsvarets luftfartøy

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk
- c. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b
- d. hogst av etablerte plantefelt
- e. merking og rydding av nye stier
- f. avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- g. oppsetting av nye gjerder
- h. øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd
- i. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d og g og § 7 bokstav a, b, d, e, g og h.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forskrift om vern av Steinsfjell naturreservat, Lyngdal kommune, Agder

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av biologisk gammel og storvokst eik-lindeskog, rik alm-lindeskog, og ospedominert skog, med forekomst av gammel alm og frisk rik edelløvskog.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Lyngdal kommune: 247/4, 247/5, 249/6, 249/8, 249/14, 258/1, 260/5.

Naturreservatet dekker et totalareal på 462 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Lyngdal kommune, hos Statsforvalteren i Agder, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser

- a. vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt
- b. dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt
- c. det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende
- d. bruk av naturreservatet til større arrangementer, inkludert jaktprøver og idrettsarrangementer er forbudt

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. vedlikehold av eksisterende bygninger, veier, stier og andre anlegg og innretninger i henhold til standard på vernetidspunktet
- e. bålbrekking med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk
- f. beiting

- g. utsetting av saltsteiner

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel

- a. motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy samt lavtflyging under 300 meter
- b. sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende veier og stier

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulans-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget
- c. landing og start med Forsvarets luftfartøy

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk
- c. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b
- d. merking og rydding av nye stier
- e. avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- f. oppsetting og vedlikehold av gjerder
- g. øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd
- h. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d og g og § 7 bokstav a, b, d, e og g

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forskrift om vern av Skorsfjell naturreservat, Bygland kommune, Agder

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av biologisk gammel og rik lavlandskog med innslag av alm-lindeskog i rasmark samt høybonitetsskog.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Bygland kommune: 14/5.

Naturreservatet dekker et totalareal på 376 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Bygland kommune, hos Statsforvalteren i Agder, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser

- a. vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt
- b. dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt
- c. det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende
- d. bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. bålrensning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende regelverk
- e. beiting
- f. utsetting av saltsteiner

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.
I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel

- a. motorisert ferdsel er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy
- b. sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende veier og stier

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c. landing og start med Forsvarets luftfartøy

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk
- c. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b
- d. hogst av etablerte plantefelt
- e. merking og rydding av nye stier
- f. avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- g. oppsetting av nye gjerder
- h. øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd
- i. nødvendig sikringsarbeid for forebygging av skredd og ras ned mot veien
- j. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d og f og § 7 bokstav a, b, d, e, g, h og i.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forskrift om vern av Ruafjødd og Veiådalen naturreservat, Valle kommune, Agder

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av biologisk gammel alm-lindeskog, rik blandingsskog, gammel løvskog og sørvendt berg og rasmark, samt et rikt biologisk mangfold av karplanter.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Valle kommune: 22/1, 22/3, 22/6, 22/8,

Naturreservatet dekker et totalareal på 2717 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Valle kommune, hos Statsforvalteren i Agder, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser

- a. vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt
- b. dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelser. Utsetting av dyr er forbudt
- c. det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende
- d. bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. vedlikehold av eksisterende veier, traktorsleper, stier og andre anlegg og innretninger i henhold til standard på vernetidspunktet
- e. merking og rydding av eksisterende turstier
- f. bålrensing med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende regelverk.
- g. beiting
- h. utsetting av saltsteiner

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel

- a. motorisert ferdsel til lands er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy
- b. sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende veier og stier

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, og med traktor og ATV på eksisterende traktorvei og traktorsleper avmerket på vernekartet.
- c. landing og start med Forsvarets luftfartøy

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk
- c. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b
- d. hogst av etablerte plantefelt
- e. merking og rydding av nye stier
- f. avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- g. oppsetting og vedlikehold av gjerder
- h. øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd
- i. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d, h og § 7 bokstav a, b, d og g

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet.

Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forskrift om vern av Helvedesdalen naturreservat, Valle kommune, Agder

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av rik edelløvskog, i bekkekløft, av typen alm-lindeskog med forekomster av lågurtedelløvskog og høgstaude edelløvskog.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Lindesnes kommune: 685/2.

Naturreservatet dekker et totalareal på 51 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Valle kommune, hos Statsforvalteren i Agder, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser

- a. vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt
- b. dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt
- c. det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende
- d. bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. vedlikehold av eksisterende veier, traktorsleper, stier og andre anlegg og innretninger i henhold til standard på vernetidspunktet
- e. merking og rydding av eksisterende turstier

- f. bålrensning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende regelverk.
- g. beiting
- h. utsetting av saltsteiner

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel

- a. motorisert ferdsel til lands er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy
- b. sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende veier og stier

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, og med traktor og ATV på eksisterende traktorvei og traktorsleper avmerket på vernekartet.
- c. landing og start med Forsvarets luftfartøy

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk
- c. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b
- d. hogst av etablerte plantefelt
- e. merking og rydding av nye stier
- f. avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- g. oppsetting og vedlikehold av gjerder
- h. øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd
- i. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d, h og § 7 bokstav a, b, d og g

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet.

Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forskrift om vern av Revsdalen naturreservat, Lindesnes kommune, Agder

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av uvanlig grovvokst og gammel ospeskog og i bekkekløft med særs høy bonitet samt forekomst av lågurtskog.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Lindesnes kommune: 699/2, 700/3, 701/1, 701/2, 707/2, 708/5.

Naturreservatet dekker et totalareal på 312 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Lindesnes kommune, hos Statsforvalteren i Agder, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser

- a. vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt
- b. dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt
- c. det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende
- d. bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. vedlikehold av eksisterende veier, traktorsleper, stier og andre anlegg og innretninger i henhold til standard på vernetidspunktet
- e. merking og rydding av eksisterende turstier
- f. bålbrekking med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende regelverk.
- g. beiting

- h. utsetting av saltsteiner

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel

- a. motorisert ferdsel til lands er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy
- b. sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende veier og stier

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, og med traktor og ATV på eksisterende traktorvei og traktorsleper avmerket på vernekartet.
- c. landing og start med Forsvarets luftfartøy

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk
- c. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b
- d. hogst av etablerte plantefelt
- e. merking og rydding av nye stier
- f. avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- g. oppsetting og vedlikehold av gjerder
- h. øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd
- i. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d, h og § 7 bokstav a, b, d og g

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forskrift om vern av Skiftenes naturreservat, Grimstad kommune, Agder

Fastsatt ved kongelig resolusjon [dato] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62 [og § 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av en stor forekomst truet og sjelden edelløvskog. Spesielt for området er det biologiske mangfoldet knyttet til gammel, grovvokst eikeskog. Eikeskogen har innslag av andre treslag, blant annet flere andre edelløvtreslag og barlind.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Grimstad kommune: 137/2, 144/15, 144/32 og 144/94.

Naturreservatet dekker et totalareal på 1251 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [dato]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Grimstad kommune, hos Statsforvalteren i Agder, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser

- a. vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt
- b. dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt
- c. det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende
- d. bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt
- e. bålbrekking er forbudt, med unntak av med medbrakt ved på opparbeidet bål plass markert på vernekartet

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for

- a. sanking av bær og matsopp
- b. jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk
- c. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- d. vedlikehold av eksisterende bygninger, veier, stier og andre anlegg og innretninger i henhold til standard på vernetidspunktet

- e. beiting
- f. utsetting av saltsteiner
- g. oppsetting av midlertidige mobile jakttårn for storviltjakt
- h. forsiktig rydding av småbusker og kvist i forbindelse med storviltjakt

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel

- a. motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy
- b. sykling, ridning og bruk av hest er forbudt utenom eksisterende veier og stier

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten.

Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for

- a. nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring
- b. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, og med traktor og ATV på eksisterende traktorvei avmerket på vernekartet.
- c. landing og start med Forsvarets luftfartøy

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til

- a. istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk
- c. nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b
- d. hogst av etablerte plantefelt
- e. bruk av eksisterende traktorslep mellom Ustadjern og Holvatn, til uttransport av bakenforliggende tømmer vest for reservatgrensa
- f. nødvendig tilrettelegging for uttransport av bakenforliggende tømmer fra kløft tilhørende gnr/bnr 119/2 nordvest for Himmelrikskjerr.
- g. merking og rydding av nye stier
- h. avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 andre ledd bokstav d
- i. oppsetting og vedlikehold av gjerder
- j. øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd
- k. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d og f og § 7 bokstav a, b, d, e, f og g

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 17. desember 2010 nr. 1626 om vern av Skiftenes naturreservat, Grimstad kommune, Aust-Agder.

Forskrift om endring av forskrift om Urdvatn og Kallingshei naturreservat, Åmli kommune, Aust-Agder

Fastsatt ved kongelig resolusjon 15 mars 2019 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og [§ 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

I

I forskrift 15. mars 2019 nr. 242 om vern av Urdvatn og kallinghei naturreservat, Åmli kommune, Aust-Agder, gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om vern av Urdvatn og Kallingshei naturreservat, Åmli kommune, Agder

§ 2 skal lyde:

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr: Åmli kommune: 14/2, 24/1, 24/3, 24/5, 24/8, 26/1, 36/1, 36/2, 36/3, 36/4, 42/5, 42/15, 62/4, 62/5, 62/6, 65/1, 65/9, 65/10, 65/3.

Naturreservatet dekker et totalareal på 34 419 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [måned årstall]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Åmli kommune, hos Statsforvalteren i Agder, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

II

Forskriften trer i kraft straks.

Forskrift om endring av forskrift om Nedre Timenes naturreservat, Kristiansand kommune, Agder

Fastsatt ved kongelig resolusjon 25 november 2016 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og [§ 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

I

I forskrift 25. november 2016 nr. 1399 om vern av Nedre Timenes naturreservat, Kristiansand kommune, Agder, gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om vern av Nedre Timenes naturreservat, Kristiansand kommune, Agder

§ 2 skal lyde:

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr: Kristiansand kommune: 62/4, 66/1, 66/2, 66/4, 70/6, 70/7.

Naturreservatet dekker et totalareal på 1880 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [måned årstall]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Kristiansand kommune, hos Statsforvalteren i Agder, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

II

Forskriften trer i kraft straks.

Forskrift om endring av forskrift om Heddeviksfjell naturreservat, Bygland kommune, Agder

Fastsatt ved kongelig resolusjon 15. desember 2017 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og [§ 77]. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

I

I forskrift 15. desember 2017 nr. 2049 om vern av Heddeviksfjell naturreservat, Bygland kommune, Agder, gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om vern av Heddeviksfjell naturreservat, Bygland kommune, Agder

§ 2 skal lyde:

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr: Bygland kommune: 16/1, 20/1, 20/2, 27/13.

Naturreservatet dekker et totalareal på 593 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [måned årstall]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Bygland kommune, hos Statsforvalteren i Agder, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 7 nytt punkt f) og g) skal lyde:

- f) nødvendig sikringsarbeid for forebygging av skredd og ras ned mot veien
- g) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 d, e og h, og § 7 a, b, e og f.

II

Forskriften trer i kraft straks.